

Styl Harwardzki

Wprowadzenie

Jak wspomniano w „Jak przygotować i przesłać artykuł”, autorzy są proszeni o przygotowanie cytowań piśmiennictwa zgodnie z zasadami stylu Harwardzkiego (znanego również jako „autor-data”), opracowanymi przez Amerykańskie Towarzystwo Psychologiczne (American Psychological Association; APA).

Styl Harwardzki składa się z dwóch części: cytacji w tekście (*in-text citations*) i literatury (*References*).

Cytacje w tekście

Druga z potocznie używanych nazw stylu Harwardzkiego wynika wprost ze sposobu, w jaki zapisuje się cytowanie w tekście zasadniczym.

Stosujemy dwa możliwe warianty:

1. Cytowanie niebezpośrednie (parafraza).

Tekst oryginalny: *Everything is related to everything else, but near things are more related than distant things.*

Parafraza (1): Zaproponowana przez autora hipoteza zgodna jest z „Pierwszym prawem geografii”, zgodnie z którym wszystkie elementy w przestrzeni są ze sobą związane, ale te, znajdujące się bliżej są związane bardziej, niż te odległe (Tobler, 1970).

Parafraza (2): Zgodnie z „Pierwszym prawem geografii” W. Toblera (1970), wszystkie elementy w przestrzeni są ze sobą związane, ale te, znajdujące się bliżej są związane bardziej, niż te odległe. Zaproponowana przez autora hipoteza zgodna jest z tą zasadą.

2. Cytowanie bezpośrednie (cytat).

Tekst oryginalny: *Everything is related to everything else, but near things are more related than distant things.*

Cytat (1): Zaproponowana przez autora hipoteza zgodna jest z „Pierwszym prawem geografii”, zgodnie z którym „... [w przestrzeni] wszystko jest związane ze wszystkim innym, przy czym bliższe rzeczy są bardziej związane niż rzeczy odległe” (Tobler, 1970, s. 236; tłum. za Janc, 2006, s. 76).

Cytat (2): Zgodnie z „Pierwszym prawem geografii” W. Toblera (1970, s. 236), „... [w przestrzeni] wszystko jest związane ze wszystkim innym, przy czym bliższe rzeczy są bardziej związane niż rzeczy odległe” (tłum. za Janc, 2006, s. 76). Zaproponowana przez autora hipoteza zgodna jest z tą zasadą.

Zapis cytatu w języku oryginalnym jest opcjonalny.

W przypadku powoływania się na więcej niż jedno dzieło tego autora cytacja w tekście ma następującą postać:

(Tobler, 1970, 1973) jeśli powstały one w innych latach, lub

(Tobler, 1970a, 1970b) jeśli powstały w tym samym roku.

W przypadku powoływania się na więcej niż jednego autora, wskazane jest użycie średnika: (Tobler, 1970, p. 236; Wellman & Haythornthwaite, 2002).

W ten sam sposób, co cytacje w tekście, powinny być zapisane informacje o materiale źródłowym rycin, fotografii i tabel w podpisach do nich.

Literatura

Istnieje kilka sposobów tworzenia spisu literatury, w tym w obrębie samego stylu Harwardzkiego. Autorzy proszeni są o przygotowanie go zgodnie z poniższymi przykładami (poniżej razem ze sposobem zapisu cytacji w tekście). Prosimy także zapoznać się z dodatkowymi uwagami znajdującymi się pod poszczególnymi przykładami.

Przykłady

Źródło	Cytacja w tekście	Literatura
Książka – jeden autor	(Neville 2010) Neville (2010)	Neville C., 2010, <i>The Complete Guide to Referencing and Avoiding Plagiarism</i> (wyd. II), Maidenhead, Open University Press.

Jedynie tytuły powinny być zapisane kursywą. Każdorazowo, gdy ma miejsce odwołanie do innego, niż pierwszego, wydania publikacji, należy to wskazać.

Książka – dwóch autorów	(Cielątkowska, Onyszczenko-Szwec 2006) Cielątkowska, Onyszczenko-Szwec (2006)	Cielątkowska R., Onyszczenko-Szwec L., 2006, <i>Detal architektury mieszkaniowej Lwowa XIX i XX wieku</i> , Gdańsk, Wydział Architektury Politechniki Gdańskiej.

W cytacjach w tekście należy powoływać się każdorazowo na obu autorów.

Książka – od trzech do pięciu autorów	(Kaltwasser, Majewska, Szreder 2007) (Kaltwasser i in. 2007) Kaltwasser, Majewska, Szreder (2007) Kaltwasser in. (2007)	Kaltwasser M., Majewska E., Szreder K., 2007, <i>Futuryzm Miast Przemysłowych. 100 lat Wolfsburga i Nowej Huty</i> , Kraków, Korporacja ha!art.

W tekście wszyscy autorzy powinni być wymienieni jedynie w przypadku pierwszej cytacji. Później, należy stosować „i in.”

Książka – sześciu i więcej autorów	(Churchil i in. 2013) Churchil i in. (2013)	Churchill R., Ferguson P., Godinho S., Johnson N. F., Keddie A., Lets W., Mackay J., 2013, <i>Teaching: Making a difference</i> . Sydney, John Wiley & Sons.

W cytacjach w tekście nie należy wymieniać wszystkich autorów. Podobnie należy postępować w przypadku artykułów lub innych źródeł naukowych.

Książka/ publikacja – autor zbiorowy	(Ministerstwo Rozwoju Regionalnego [MRR] 2013) (MRR 2013)	Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, 2013, <i>Zasady realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w Polsce</i> , Warszawa.

Jeżeli autor ma zamiar stosować skrótowce w cytacjach, wówczas pełnej nazwy instytucji będącej autorem publikacji należy użyć jedynie w przypadku pierwszej cytacji, po czym należy umieścić skrót. Kolejne cytacje mogą być zapisywane w sposób następujący: (MRR 2013).

Książka – jeden redaktor	(Fontana-Giusti 2008) Fontana-Giusti (2008)	Fontana-Giusti G. (red.), 2008, <i>Designing Cities for People: Social, Environmental and Psychological Sustainability</i> , London, Earthscan.

Książka – dwóch redaktorów	(Malikowski, Solecki 2007) Malikowski i Solecki (2007)	Malikowska M., Solecki S. (red.), 2007, <i>Przemiany przestrzenne w dużych miastach Polski i Europy Środkowo-Wschodniej</i> , Kraków, Nomos.

Odwołując się do książki posiadającej redaktora, nie należy wskazywać tego w cytacji w tekście.

Książka on-line	(Tarbell 1919) Tarbell (1919) (Pratt 1978) Pratt (1978)	Tarbell I. M., 1919, <i>The Rising of the Tide. The Story of Sabinsport</i> , New York, The Macmillan Company. Dostępne na: http://www.gutenberg.org [29.06.2014]. Pratt V., 1978, <i>The Philosophy Of The Social Sciences</i> . New York, Routledge. DOI: 10.4324/9780203392768.

Książki, zarówno te oryginalnie wydane w wersji cyfrowej, jak i te zdigitalizowane po pierwszym analogowym wydaniu, powinny być opatrzone adresem strony internetowej, z której je pobrano (adres powinien, z przyczyn praktycznych, odwoływać się jedynie do strony głównej) oraz datą dostępu. W przypadku, gdy publikacja posiada numer DOI, należy umieścić go zamiast „Dostępne na: adres strony internetowej [data]”.

Rozdział w książce	(Vagner 1975) Vagner (1975)	Vagner J., 2013, <i>General information about emerging thermal parks in the Czech Republic: just in the point of birth</i> , [w:] M. Dej, M. Huculak, W. Jarczewski (red.), <i>Recreational use of geothermal water in Visegrad Group countries</i> , Kraków, Institute of Urban Development.

Zarówno tytuł rozdziału, jak i książki, powinien być zapisany kursywą.

Książka w serii wydawniczej	(Skalski 2000) Skalski(2009)	Skalski K., 2007, <i>Rewitalizacja we Francji. Zarządzanie przekształceniami obszarów kryzysowych w miastach</i> (Rewitalizacja miast polskich, tom 2), Kraków, Instytut Rozwoju Miast.

Należy wskazać numer tomu, którym jest publikacja źródłowa i – jeśli możliwe – tytuł tomu i całej serii.

Artykuł	(Tobler 1973) Tobler (1973)	Tobler W., 1973, <i>A Continuous Transformation Useful for Districting</i> , <i>Annals of the New York Academy of Sciences</i> , 46, 215-220.
Artykuł on-line	(Tobler 1970) Tobler (1970) (Tovey 2008) Tovey (2008)	Tobler W., 1970, <i>A Computer Movie Simulating Urban Growth in the Detroit Region</i> , <i>Economic Geography</i> , 46 (2), 234-240. Dostępne na: http://www.geog.ucsb.edu [09.07.2014]. Tovey H., 2008, <i>Introduction: Rural Sustainable Development in the Knowledge Society Era</i> , <i>Sociologia Ruralis</i> , 48 (3), 185-199. DOI: 10.1111/j.1467-9523.2008.00460.x.

Kursywą powinien być zapisany jedynie tytuł artykułu. W przypadku artykułów w wersji cyfrowej, konieczne jest wskazanie adresu internetowego, z którego artykuł pobrano, oraz datę dostępu lub numer DOI.

Artykuł w gazecie (wersja analogowa)	(Harvery 2014) Harvey (2014)	Harvey F., 29.07.2014, <i>IPCC climate change report's findings must be accepted, MPs say</i> , <i>The Guardian</i> , 43-44.
Artykuł na stronie internetowej gazety, portalu, forum	(Adamowska 2008) Adamowska (2008)	Adamowska M., 23.06.2008, <i>PGR, przyszłość naszej wsi</i> , <i>Gazeta Wyborcza</i> . Dostępne na: http://wyborcza.pl [25.07.2014].

Pełna data publikacji artykułu powinna znaleźć się jedynie w spisie literatury. Kursywą powinien być zapisany jedynie tytuł artykułu.

Akty prawne, dokumenty rządowe, strategie itp.	(<i>Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i>)	<i>Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym</i> . Dostępne na: http://isap.sejm.gov.pl [21.072014].

Brak autora (np. słowniki, mapy, aplikacje komputerowe)	(<i>Cambridge phrasal verbs dictionary</i> 2006, 18) <i>Cambridge phrasal verbs dictionary</i> (2006, 18)	<i>Cambridge phrasal verbs dictionary</i> , 2006, (wyd. II), Cambridge, New York, Cambridge University Press.

Jeśli autor publikacji nie jest wyszczególniony, w cytacjach w tekście należy użyć jedynie tytułu publikacji, roku wydania i – jeśli właściwe – numer strony. Kursywą powinien być zapisany jedynie tytuł (zarówno w cytacjach w tekście, jak i w spisie literatury).

Materiały, nieopublikowane (konferencyjne, prezentacje, przemówienia)	(Jaśkiewicz 2013) Jaśkiewicz (2013)	Jaśkiewicz M., 2013, <i>Procesy urbanizacyjne w Krakowskim Obszarze Metropolitalnym</i> , prezentacja przedstawiona w Instytucie Rozwoju Miast w styczniu 2013 r., Kraków.

W spisie literatury należy wskazać typ materiału niepublikowanego (stosując określenia: „prezentacja przedstawiona”, „przemówienie wygłoszone”, materiały konferencyjne”) oraz datę i miejsce prezentacji, przemówienia, konferencji itp.

Artykuł/ manuskrypt niepublikowany	(Parker 1978) Parker (1978)	Parker R. S., 1978, <i>Style notes for typescripts in the social sciences</i> , manuskrypt, Australian National University.

Należy wskazać, że artykuł, manuskrypt itp. nie był publikowany („manuskrypt”, „materiały wewnętrzne” itp.) oraz miejsce pracy autora, jeśli możliwe.

„Źródło w źródle” (autor powołuje na materiał źródłowy, który odwołuje się do innego dzieła)	Rostow, cytowany przez Domańskiego (2004, 9), stwierdza...	Domański B., 2004, <i>Critique of the concept of development and regional studies</i> , <i>Studia regionalne i lokalne</i> , 2 (16), 7-23. Dostępne na: http://www.studreg.uw.edu.pl [22.07.2014].

Odwołując się do autora cytowanego przez innego autora, którego dzieło stanowi faktycznie posiadane źródło informacji, należy to wskazać. W cytacji w tekście należy podać stronę dzieła, z którego korzystamy, na której znajduje się informacja pierwotna. W spisie literatury należy wymienić jedynie to dzieło, w którego posiadaniu faktycznie jesteśmy.

Informacja znajdująca się na stronie internetowej – notka, artykuł, esej itp. bez autora i daty publikacji	(<i>UK to allow driverless cars on public roads in January</i> b.d.)	<i>UK to allow driverless cars on public roads in January</i> , b.d.). Dostępne na: http://www.bbc.com [28.07.2014].

Informacja znajdująca się na stronie internetowej – notka, artykuł, esej itp. bez daty publikacji	(Pytko b.d.) Pytko (b.d.)	Pytko Ł., b.d., <i>Europa – centrum architektonicznego designu</i> . Dostępne na: http://www.urbanistyka.info [24.02.2015].
Strona internetowa (cała zawartość)	(http://www.geography-site.co.uk)	The geography site: http://www.geography-site.co.uk [03.08.2014].

W przypadku materiałów źródłowych publikowanych na stronach internetowych (notki, artykuły, eseje) każdorazowo, w spisie literatury, należy podać datę dostępu do materiału źródłowego (nawet jeśli materiał nie posiada daty publikacji). Odwołując się do całej zawartości strony internetowej należy zamieścić w sekcji „Literatura” podsekcję „Źródła internetowe” i tam umieścić nazwę i adres strony oraz datę dostępu. W cytacjach w tekście nie należy wskazywać daty dostępu. Odwołania powinny wskazywać adres jedynie do strony głównej.